II. ч. ... ниця, 28. листопада 1941. Ціна 30 сот.

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділь і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ
Краків, Райхсштрассе 34. Тел. 230-38
РЕДАКЦІЯ:
Краків, Ожешкової 7. — Тел. 104-81

„Krakauer Nachrichten" — Tageszeitung.
Administration; Reichsstrasse 34.
Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.

ПЕРЕДПЛАТА
в краю і за кордоном:
місячно . . . . . . 6 зол.
Курс 1 нім. марки = 2 зол., 6 чеських корон = 1 зол., 5 слов. кор. — 1 зол.

Дальші поступи на середньому та північ. відтинку сх. фронту

В АФРИЦІ БОЇ З НЕСЛАБНОЮ СИЛОЮ. — НІЧНИЙ БІЙ В КАНАЛІ.

ГОЛОВНА КВАТИРА ВОЖДА, 27. 11. Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

На середньому та північному відтинку східнього фронту дальші поступи. Наступи большевиків біля Ростова й на північ від нього, відбиті при важких втратах ворога. Також на фронті окруження під Петербургом, не повелися численні ворожі спроби прориву.

В нічному бою з англійськими швидкими човнами в Каналі, ушкодили наші швидкі човна цільними стрілами кілька ворожих човнів. Треба брати на увагу втрату двох англійських швидких човнів.

Летунство бомбардувало минулої ночі пристаневі споруди на англійському південному і на західньому березі.

У північній Африці тривають бої з непослабною силою. Біля берегів Киренайки затопив німецький підводний човен англійський нищівник кляси Джервіс.

Спроби налету англійського летунства слабими силами на північно-західне побережжя не мали успіху.

В часі від 19 до 25 листопала втратило англійське летунство 91 літаків, з цього 68 літаків у смузі Середземного моря та північної Африці. В тому самому часі пропало в боротьбі проти Англії 29 власних літаків.

—o—

Зл. Держави зайняли Голяндську Ґваяну

АМСТЕРДАМ. — З приводу окупації Голяндської Ґваяни, про яку повідомив уряд Злучених Держав, що мовляв „він взяв під свою опіку місцеві вартісні копальні бавкситу", — преса Злучених Держав виступає з дальшими погрозами. Вошинґтонські кореспонденти вказують, що окупація голяндської кольонії є тільки вступом до окупації сусідньої французької Ґваяни, яка відбудеться, коли у Віші далі зміцнюватиметься тенденція співпраці з Німеччиною. „Ню-Йорк" Сан" вказує навіть, що велитенський французький люксусовий пароплав „Нормандія" є дуже добрим транспортовцем та заявляє, що у слід за тим мусіла б піти і конфіската французьких торговельних кораблів на водах західньої півкулі. До тих міркувань долучується також сенатор Пейпер. В кількох американських часописах обговорюють питання, чому не мали б бути вислані війська і до голяндського Курасо і до голяндського Аруба біля берегів Венезуелі. Комунікат бразилійського міністра закордонних справ повідомляє, що й бразилійський уряд візвано до участи у військовій обсаді голяндської Ґваяни, але він волів бути від цього здалека...

Повідомлення про затії Рузвелта на Сурінам викликали в Голяндії гостре обурення. Преса каже, що ця кольонія має відійти під т. зв. „охорону" Злучених Держав, бо вона може покрити 60% запотребування американської алюмінієвої промисловости. „Гет Фатерлянд" пише, що Сурінам впав жертвою імперіялізму доляра. Голяндський нарід не може добачити в чому лежить здогадна загроза для копалень бавкситу у Сурінамі і одноголосно протестує проти махінації Злучених Держав.

Турецький часопис „Ікдам" називає Рузвелта найбільшим мотором за кулісами всіх цих подій. Римська преса зазначує, що Зл. Держави вдерлися у південно-американський простір і створили загрозливий для держав Південної Америки прецеденс. „Пополо ді Рома" підкреслює, що з окупацією голяндської Ґваяни Рузвелт перейшов до насилля.

—o—

Посол Лейбур-Парті домагається миру

СТОКГОЛЬМ. — Як повідомляють з Лондону, сір Артур Сельтер, посол Партії Праці та один з провідних господарських теоретиків Англії, поставив у парляменті домагання, щоби політики воюючих держав розслідили можливості справедливого миру. „Я був постійно проти війни, заявив посол і з моєю думкою погоджується щонайменш 2 мільйони англійців. — Вважаю своїм обовязком виступити проти війни, без огляду на те, що скажуть архиєпископи й єпископи, які раз із релігійних причин є проти війни, то знову за нею".

—o—

Все запізно

СТОКГОЛЬМ. — Адмірал Роберт Кейс зложив підчас дебати у лондонському парляменті заяву, чому уступив зі становища команданта т. зв. командних військ. Відкликали його — заявив Кейс — на доручення трьох шефів штабу, що уважали його надто за старим для командування пробоєвими частинами. Адмірал Кейс дав до зрозуміння, що він тим менше поділяє цей погляд, бо в мин. році, коли йому передали команду, не був він багато молодший, причому зазначив, що війська, які стоять під його командою, могли б були привести до змін военного положення, щоб булоб заскочило цілий світ. У звязку з цим заатакував Кейс гостро англійську адміністраційну машину, заявляючи, що її бюрократизм спиняє всі пляни Черчіля. Якщо в тому стані не зайдуть основні переміни, Англія приходитиме, як і досі все запізно.

Русь, Україна, Росія

В кожнім підручнику російської історії, а тим більше в усіх капітальних творах, почінаючи від Карамзіна, а кінчаючи на Ключевськім, находимо ось яку звичайну схему російської історії: на початку йде історія Київської Руси, по ній володимирсько-суздальський період, що потім все злучується у московській період аж до епохи т. зв. Великої Смути, а від володіння царя Михайла Фьодоровича вже зачинається т. зв. Романовський період, який тягнеться до найновіших часів, себто до вибуху березневої революції в 1917-ому році й абдикації Миколи II.

Для нас, очевидно, засадниче значіня має перший, тоб-то Київський період. Сьогодня наукою, навіть російською, понад всякий сумнів усталено, що Київський період не має жадного органічного звязку з історією корінної Москви й кінчається татарським погромом в 1237—1240 роках, після якого, як відомо, Київська Русь підпала під владу Литви, з якою потім перейшла під Польщу. Отже вперте й послідовне лучення Київського періоду нашої історії з історією Московщини, себто Великоросії, є одним з найбільших історичних фальсифікатів, що наніс нам, постійно наносить й ще довго буде наносити просто необчислимі шкоди.

Проте, нема найменшої надії, щоб російська наука й публична думка, так би мовити, відчепилася від Київського періоду нашої історії, а то зі зрозумілих, часто імперіялістичних спонук. Бо залишаючи на боці Київський період нашої історії, росіяни не тільки тратять те все, що з ним звязане, отже найсвітліші й найбільш геройські картини бувальщини, котрі кожній нації дають право до своєї державної самостійности й надію на краще завтра, але, перш усього, тратять моральне й політичне право до претенсій на панування над нашими землями.

Щоб якось науково обґрунтувати лучення Київського періоду нашої історії з історією Московщини чи Росії, як відомо, вчені російські Погодін (історик) й Соболевський (філолог) видумали теорію, ніби в Києві і взагалі на середній Наддніпрянщині до половини 13-го ст. жили великоруси, котрі, мовляв, після татарської руїни 1240 р. вимандрували на північ, де й сьогодня знаходиться осередок великоруського племени. Зате на порожні місця на півдні прийшли вже в 14. ст. нові переселенці з Волині й Галичини, які є предками сьогоднішніх українців.

За далеко нас завелоби, коли б ми хотіли переказувати хід надзвичайно бурхливої дискусії, яка виникла з приводу тієї чудернацької теорії російських вчених, а в якій взяло участь безліч наших, російських і чужих вчених. Проте вкінці навіть російські вчені признали безглуздість такої видумки й тому слушно писав проф. Грушевський, що цю погодінську „теорію" можна вважати складеною до архіву й поставити над нею хрестик.

Та лихо в тому, що під впливом російської науки, згадану вище схему історії Сходу Европи, зокрема Росії, перейняли

чужі вчені. В їх підручниках й книгах Київський період трактований також як перший період російської історії, а проф. Шіслер теж, згадуючи про прийняття християнства від Візантії, каже, що це було хрищення Росії. На ділі, це було хрищення Київської Руси, себто України, а християнство на Московщині защіпили ми й київський митрополит довго був головою церкви і для Московщини. Плутанина в термінах: Русь, Україна, Росія, з уваги на те, що н. пр. в німецькій мові слово „Русь" постійно переводиться на „Руссляид" викликує велике замішання й доводить до неправнильних висновків. Отже ясно, що праця української науки та публіцистики постійно і вперто мусить бути спрямована на вияснювання тієї кардинальної похибки.

Коли йде про саму оцінку історичної події, що християнство перейняло Київська Русь від Царгороду, то слід зазначити, що візантійська держава була по суті продовженням римської держави, в перший період взагалі у Візантії урядовано в латинській мові, а тільки згодом переставилася вона на грецьку мову та в церковній ділянці дійшло до концепції т. зв. цезаро-папізму. Але якраз цезаро-папізм ніколи в Україні не здобув собі права громадянства і життя Православної Церкви в нас, головно під Польщею, проходило на старих й усвячених автокефально-соборних основах.

Диковинний цезаро-папізм російський, починаючи від Петра Великого, такий ненависний кожному західньому европейцеві — це частий витвір російської державної думки, за котрий Україна ніякої відповідальности брати не може й це слід все ясно всюди підчеркувати.

Д-р Павло Лисяк.

„Ніхто не може зупинити здійснення нового европейського ладу"

ВЕЛИКА ПРОМОВА МІН. РІБЕНТРОПА.

БЕРЛІН. — Міністр закорд. справ Німеччини фон Рібентроп промовив у середу в готелі Кайзергоф до запрошених до нього на прийняття представників обєднаних в антикомінтернівському пакті держав Німеччини, Італії, Японії, Мадярщини, Манджукуо, Еспанії, Румунії, Болгарії, Словаччини, Хорватії, Фінляндії й Данії. Поруч міністрів закорд. справ вісьмох европейських держав, що прибули до Берліна та їх почоту були приявні ще шефи місій 11 держав та багато німецьких достойників, отже приявні у Берліні члени німецького уряду, високі представники партії, збройної сили, мистецтва, науки та промислу. Водночас були теж представники німецької й закордонної преси та радія.

„Пакт проти комунізму висловлює волю народів спільно працювати аж до остаточного звільнення їх країн від комунізму і при цьому спочати не скоріше, поки останки цієї хвороби не будуть остаточно усунені зі світу" — заявив фон Рібентроп. Опісля зробив він короткий перегляд причин та теперішнього ходу війни та зясував погляди німецького уряду на сучасне політичне положення.

Геройство німецької армії та союзних військ зломило державну силу комунізму й большевизму і вона не піднесеться ніколи. Мін. фон Рібентроп вказав на змагання Фірера дійти до порозуміння з Англією і висловив погляд, що сьогодні кожна розумна людина вхопиться за голову, якою сліпотою були побиті англійські політики. „У всіх тодішних переговорах останньою мудрістю англійських політиків була завжди притаєна або й явно висказана погроза війни. Думаю, що майбутнє вирішить вже про те, чи англійські державні мужі вели тоді мудру політику, бо різниця між тоді й сьогодні повинна бути очевидна навіть набільш обмеженому англійцеві. Тоді німецька пропозиція безпеки Англії та її імперії за визнання відомої німецької ревізії версайського договору та віддачу німецьких кольоній, а сьогодні: **Англія у безвиглядній боротьбі проти найсильніщої коаліції держав світу".**

Опісля обговорив мін. фон Рібентроп, як англійці, згідно зі своєю старою політикою, веліли боротися за себе в Европі одній країні за другою. Змалював теж німецькі змагання до згоди з Росією в 1939 р. при чому Фірер мав надію, що в дальших наслідках цього порозуміння Совітський Союз зрезигнує зі своєї мрії про світову революцію і зможе бути мирним сусідом. „В міжчасі уряд Німеччини дістав докладні звідомлення про тайні засідання англійського парляменту в 1940 р. З них виходить беззастережно, що після погрому Франції парлямент був незвичайно зажурений дальшим ходом та виглядами війни. Тоді Черчіль пробував злагіднити неспокій парляменту і знову притягнути англійський нарід для своєї політики, заявляючи таке: На основі переговорів, ведених Крипсом у Москві дістав він тепер повне запевнення, що Совітський Союз вступить у війну по англійському боці. Союз Лондону і Москви назвав мін. фон. Рібентроп офіційним підтвердженням стану, що насправді існував уже в тайні віддавна. Наслідки совітського погрому та окупація поважної більшости европейської Росії в р. 1941 мін. фон Рібентроп зясував так:

1. З військового боку осьтак останній союзник Англії на континенті перестав мати значіння як фактор. Німеччина і Італія зі своїми союзниками стали в Европі недоторкальними, але при цьому стають вільні велитенські сили.

2. З господарського боку є тепер вісь зі своїми приятелями та осьтак і ціла Европа незалежною від заморських держав. Европа раз на все забезпечена від бльокади. Так створено обі останні та рішальні передумовини для кінцевої перемоги оси і її союзників проти Англії.

„Так з погляду загального ведення війни держави оси та їх союзників є сьогодні у відношенні до Англії і її помічників у стратегічно абсолютно корисному положенні.

В дальшому ході війни стоять тепер проти себе: англійські острови з їх північно-американськими помічниками зза океану з одного боку і велитенський европейський бльок з другого боку. Німеччи[illegible] Італія є сьогодні у спроможности ско[illegible]трувати вирішальну силу своїх армій, ф[illegible] та летунства на повалення головного [illegible]глійського ворога. В цій боротьбі усі [illegible]гляди успіху по боці европейської ко[illegible]ції так зогляду на стратегічне положення, як і в царині вкладу людей й матеріялу.

З черги заторкнув мін. фон Рібентроп політику Рузвелта, при чому перервав мовчанку, що її дотепер притримувалися з німецького боку і занявся широко політикою американського президента, якого він визнав головним виновником цієї війни.

„Чи те, в якій мірі постачають Злучені Держави Америки нашим ворогам воєнний матеріял, крім того, чи Злучені Держави вступлять у війну проти нас чи ні, то й це нічого не змінить у висліді цієї війни, тобто в перемозі оси та її союзників.

Згідно з методою „Тримайте злодія!" американці вишукують пляни завоювання світу Гітлером, щоб у слід за тим криком могти знову відбудувати у всіх країнах жидівсько-плютократичне панування шляхом через Америку.

На думку мін. фон Рібентропа ця політика буде дорого коштувати населення Злучених Держав. Опісля обговорив він у пятьох точках положення Англії та її вигляди: 1. На суші і на морі не може вона навіть при всякій американській допомозі виграти війну проти держав пакту трьох та їх союзників. У якійсь хвилині мусітимуть її засоби помочі силою факту зменшатися, тоді як наші можливості будуть рости. 2. У спровокованому Черчілем летунському двобої між англійськими островами й Европою шанси успіху стоять виразно проти Англії. Географічне положення англійських островів та їх господарство є для концентричних налетів на континент безконечно нещасливіше, як навпаки. 3. Господарський і военно-промисловий потенціял оси навіть без Японії після погрому Совітів безконечно більший як разом англійсько-американський. 4. Англія буде в дальшому ході війни тратити позицію за позицією, а її імперія буде силою факту попадати у щораз більшу чужу залежність. 5. Від сконцентрованої атаки головних військових засобів Німеччини та її союзників проти англійських островів на морі, в повітрії та на суші англійський острів буде спустошений і скорше чи пізніше на кожний випадок впаде.

В міру того, як ростиме єдність і суцільність народів, буде наш континент щораз сильнішим фактором проти кожного, хто посміє заатакувати Европу, а в парі з новим европейським ладом іде і новий лад у східній Азії під проводом Японії та її приятелів. Ніхто не може здержати на довшу мету цього розвою. Заповіддю, що остаточна перемога нового ладу певна, закінчив німецький міністр закорд. справ фон Рібентроп свої міркування.

—o—

Народжується нова Европа

ЕВРОПЕЙСЬКА ПРЕСА ПІД ЗНАКОМ БЕРЛІНСЬКОЇ ЕПОХАЛЬНОЇ ЗУСТРІЧІ.

РИМ. — „Джорнале д'Італія" стверджує, що берлінський державний акт це не тільки формальне діяння, але основна історична заява волі народів за новим і кращим ладом світу та за остаточним визволенням з темних сил тиранства, що загрожують цьому новому ладові і опізнюють його здійснення. „Трібуна" пише: „Відновлений у Берліні з приступленням чергових 7 держав антикомінтернівський пакт — це природний наслідок започаткованого Італією та Німеччиною руху за відродженням Европи. Спільність ідеології, політики і війни, яку потверджено святочно в Берліні — це конечна передумова тієї відбудови нового ладу".

МАДРИД. — „Альказар" заявляє, що антикомінтернівський пакт це твір молодих народів Европи, що вийшли зміцнені з біди після світової війни.

ГЕЛЬСІНКИ. — Уся фінська преса обговорює в широкому оформленні святочну віднову антикомінтернівського пакту на чергових пять літ та приступлення до нього Фінляндії і шістьох інших держав. „В боротьбі проти світової заразии — пише „Аян Суунта", — Фінляндія спинила першу спробу комунізму поширитись на Захід". Боротьба проти комуністичної світової заразн наближається тепер швидко до своєї остаточної перемоги на ратунок всього людського роду.

СОФІЯ. — „В Берліні створено найсильніший ідеологічний боєвий фронт проти комунізму та англьо-саського імперіялізму"

— так пише софійська преса про державний акт у Берліні та його значіння.

БРАТІСЛАВА. — Словаччина вповні стоїть під знаком берлінської події. У приступлені Словаччини до пакту добачують формальне закріплення цього добровільного, принціпіяльного зобовязання, яке Словаччина перебрала перед роками і який довів словацький нарід в боротьбі проти большевицького варварства до бльоку проти большевицьких держав.

ОСЛЬО. — „Афтенпостен" пише, м. і., що приступлення чергових держав до антикомінтернівського пакту — це широко подумана заява, про політичну та ідеологічну боєву спільноту проти большевизму. „Моргенпостен" додає до цього, що того роду маніфестація ледве чи коли відбувалася підчас війни.

ПАРИЖ. — Паризька преса називає продовження та поширення антикомінтернівського пакту другим берлінським конґресом. Франція солідаризується з 13-ма єднаними проти большевизму державами, дарма, що внаслідок перемиря не бере саме участи у великих політичних подіях в Берліні. „Пті Парізієн" пише, що старий пакт 3-ох та антикомінтернівський пакт входять у себе і що це від війни на сході зовсім природне. Продовження антикомінтернівського пакту доказує, що антикомуністична солідарність переживе боротьбу проти большевицької Росії і в мирі нової Европи сторожитиме також і пізніше проти кожного можливого повороту большевизму. Приявність заступників Токія і Нанкіну доказує, що ця подія має всесвітнє значіння.

БУЕНОС АЙРЕС. — Берлінська антикомінтернівська конференція находить в Аргентині сильний відгомін. Преса помістила на передових місцях широкі звідомлення і опублікувала повний зміст протоколу.

Фонд Українського Студента — це живий капітал української спільноти.

Жертви на Фонд Українського Студента: Українбанк, Краків.

Відправа голов УДК і делегатур люблинської области

У вівторок, 25 і в середу 26 листопада ц. р. відбулась у домівці УДК в Люблині відправа голов УДК та районових делегатур люблинської области.

Наради відкрив Провідник УЦК **проф. д-р Володимир Кубійович**, який привитав приявних делегатів, помянув поляглих і жертв большевицьких звірств НКВД. та померлого два тижні тому президента д-ра К. Левицького, память яких приявні вшанували повстанням з місць та однохвилинною мовчанкою. Опісля Провідник у довшій промові зясував дотеперішні осяги та подав загальні напрямні для майбутньої праці УЦК. З черги виголосив промову дир. Тимцюрак а керманичі поодиноких відділів УЦК складали звіти з виконаної праці та подавали напрямні діяльности на майбутнє. Над кожним звітом відбувалась річева дискусія.

І так м-р Литвин обговорив у заступстві м-ра М. Ценка організаційні питання; **д-р Костенюк і д-р О. Котик-Степанович** зясували, що слід робити нам у господарській ділянці і **д-р П. Сапоцький** обговорив завдання та можливості в ділянці суспільної опіки і вкінці **м-р М. Кушнір** зясував важніші проблеми нашої культурно-освітньої праці.

В нараді взяв також участь у вівторок 25 ц. м. **радн. д-р Пітірк**, керманич відділу населення і суспільної опіки в Люблині з двома своїми співробітниками: **д-ром Ціґенгіртом і п. Ройтером** та двічі забрав слово, спинившись над співпрацею УДК з відділом населення та суспільної опіки в Люблині і референтами цього ж відділу при начальниках округ.

Про точний хід нарад і промову Провідника в черговому числі.

Два нові староства

КРАКІВ, 26. XI. — Створення области Галичини та її прилучення до Генерального Губернаторства спричинило потребу деяких змін у розмежуванні між обома частинами Генерального Губернаторства. Розпорядок уряду Генерального Губернаторства з 3-XI. наказав про зміну границь, що є побажала з адміністраційних і господарських оглядів.

Згідно з тим розпорядком краківська область відступила галицькій области громади Тарнева Нижня і Сянка, що досі належали до староства в Сяноці і сяніцького союзу громад. Відтепер вони належатимуть до староства і союзу громад у Самборі в Галичині.

Краківська округа перейняла від галицької области 34 громади. У звязку з тими змінами границь у краківській окрузі створили два нові староства, а саме в Перемишлі і в Коросні.

Староство і союз громад у Перемишлі обіймає місто Перемишль і ті громади, які досі входили в склад повітового староства в Ярославі: Дубецько, Кривча, Кунцовичі та Оріхівці. Крім того ще такі громади, що досі належали до галицької области: Баковичі, Бірча, Хирів, Добромиль, Германовичі, Кузьмина, Коростенко, Міжинець, Медика, Нижанковичі, Ново Перемиське Місто, Дидинські Новосілки, Вільшани, Поповичі, Пральківці, Ряботичі, Старява, Стубно (Стубенко).

Осідок повітового староства Коросно є в місті тієж самої назви. Коросняньске староство перейняло від староства в Яслі такі громади: Коросно, Дукля, Хорківка, Івонич, Єдличе, Корчина, Місце Пястове, Надоле, Одриків і Тилява. Крім того коросняньске староство перебрало від староства в Сяноці такі громади: Березів, Дидня, Динів, Старенська Грабовниця, Гачів, Ноздрець, Присітниця, Яслиська, Римнанів-місто і Римнанів-село.

Староство в Ярославі перейняло такі, що досі належали до области Галичина громади: Ляшки, Радява, Сінява і Вязівниця.

До староства в Сяноці прилучили в Галичині такі громади: Чорна, Лісько, Лобозва, Лютовиська, Мриглід, Вільшанниця, Поляна, Ропенка і Долішні Устрики.

Зміни, введені названим розпорядком увійшли в життя 15. XI. ц. р.

ЮРІЙ КОСАЧ. 21)

Рубікон Хмельницького

Та зустрів земляка, магістра Івана Усевича, що разом із ним ходив на курс риторики й видав граматику рідньої мови власним коштом, вважаючи, що коли нема рідним наукам і мистецтва можливості розвиватись під рідним небом, іззa неуцтва жорстоких гнобителів, слід леліяти їх хочби й на чужині. Цей спудей, вчений в справах граматики був проте під знаком Марса уроджений: затягнув Станислава Мрозовицького у корпус Хмельницького, записавши його в реєстр у капітановій кватирі в Тонвілі.

І разом шанці еспанські штурмуючи, під ворожими бомбами Піндара, барда перемоги, рецитуючи, проти холодної ночі на дюнах, у передній стежі лежучи та про стиль Ціцерона розправляючи, кровю змішнили своє побратимство вигнанці з батьківщини: Станислав Мрозовицький, прозваний Морозенком, із Теребовлі та Іван Усевич із Житомира.

Палахкотіли ковші з запаленим лоем. Пороли синій чад маленькі корвети та галіони підвішені під низьким склепінням. Приходили жолдаки кляли негоду, обтирали золочені ботфорти, жадали вина. Було було од шведських райтарських шоломів, козацьких делій, і бранденбурських драгунських колетів.

Відкинувши опанчу, бистро глянувши по світлиці увійшов Кіттус Скотус, шотландський рітмайстер. Шукав когось. Мрозовицький цікаво приглядався його почварному обличчі. Він встиг вже був пізнати його, цього мовчазного, хмурого шкота. Під прикрою личиною мав ясну душу. Кохався в грецькій трагедії, у гекзаметрах плавкого віршу старовинних. Жив Антигонюю й Едіпом, тремтів, рецитуючи репліки Еріній. Життя, буйне життя людини, одержимої жагою й пристрастю, пошматованої долею, розпятої власними забаганками, поривами й вічною боротьбою зі собою, бухало полумям від старовинних. І Кіттус Скоттус найшов людину, що могла його зрозуміти. З Мрозовицьким відпочивав по жолдацьких оудиях, живучи спорзно серед неуків і простаків.

Посміхнувся (вишкірилась прикра маска, жаска личина).

— Я тебе шукав, юначе — він сів до столу, стріпонув із крисані бризки крапель; — добре єсть вино, добре бути в теплі, добре коли друзі з тобою...

Мрозовицький подав йому, посміхаючись, томик Корнейля, що починав у Парижі входити в моду. Кіттус Скоттус скоса глянув.

— Волію вдатись до джерел. Це наслідування старовинних нагадує мені малпяче парадування перед дзеркалом. Старовинних не можна наслідувати, їм наподоблятись. Інше щось потрібне, от як це потрапляє пан Шекспір з лондонського „Глобусу", преталановита бестія... заля ричить, заля ридає, заля шаліє... Але тепер не це. Тепер (посміхнувся знову) забавимось трохи коштом Ціцерона. „Проти Катиліни" — прецікава книжочка...

— Волію Тацита, промовив Усевич; — Ціцерон бундючний мов павич, а Тацит спокійний, як кожен мислитель, що не дбає про суєтну славу...

— Може прийде час на Тацита, задумано сказав Скоттус, справа в тому, що ось-де вербують добрих гравців...

Мрозовицький знав у чому річ. Кіттус Скоттус розумів гру, що велась у Геданумі. Обіцяв грати останню партію, коли всі програють.

— Слухайте, хлопята (він присунувся ближче до них), не озирайтесь і продовжуйте розмову про Тацита, може тут ще й інші сидять, та хочуть нас слухати. Капітан Хмельницький почав гру, але єсть тут проти нього гравці непогані. Один піхур уже лежить...

— Маєте на думці Котровича, нині посіченого?...

— Може й його, блиснув ясним соколім оком шкот; кепсько давати ворогу наперед свої карти. Псі чатують на дичину. Лови продовжуються. Попередіть капітана, щоби був обережним. Єсть і серед його людей людці, що люблять золото й лесну славу...

Усевич пильно глянув йому в очі. Рябий та орленосий, рвався, мов молодий яструб із тенет. Сірі його очі крижано мерехтіли. Кіттус Скоттус, посміхаючись дивився на нього.

— Що ти за один, чоловіче, сказав прикро Усевич, що до нас ідеш з порадою? Як нам знати, що ти з нами за одно?...

(Далі буде).

Над Озівським морем

(Від нашого кореспондента)

Листопад 1941.

Коли німецьке військо проломило сильні большевицькі укріплення в південному луці Дніпра й опинилося на його лівому березі, червона армія вже не ставила такого скаженого опору, як це було на Правобережжі. Відворот большевиків від Дніпра до північно-західних берегів Озівського моря подобав скоріше на втечу. Німецькі частини ішли так скоро, як тільки їм дозволяли знищені шляхи та довіз військового постачання. То ж не тривало довго, коли більше місто приозівського району — Маріюпіль було вільне від червоних.

Маріюпіль — пристань і фабричний осередок военного промислу. Побіч цілого ряду менших промислових обектів большевики вибудували ще дві великі фабрики, що працювали для оборони. В одній працювало 14.000 робітників, у другій — 30.000. Як саме місто, так ці фабрики, залишилися цілком непошкоджені. Це рідке для большевиків явище пояснюється тим, що в маріюпільському районі були розташовані червоні військові частини, з українцями-вояками і старшинами. Вони то й не допустили зруйнувати місто і знищити фабрики. Тепер фабрики вже працюють повним ходом, бо й сирівців залишилося більше, ніж на рік.

Маріюпіль розрісся у велике місто. Сьогодні там нараховують коло 225.000 душ. Місто чисте, гарно положене на самому березі моря. Особливо впадає в очі район віль, де побудовані елегантні вілі — помешкання совітських високих достойників та „куток відпочинку" для большевицької аристократії, що наїздила туди з півночі. Великі незугарні памятники Леніна і Сталіна дещо опоганюють вигляд цього гарного кутка. Містом перебігає пять трамваєвих ліній. Трамваї також всі в русі. Недавно почав свою діяльність український міський театр. На відкриття виставляли „Запорожця за Дунаєм". На велику радість українського населення в місті, з приходом німців, почали відбуватися правильні радіо-передачі в українській мові. За большевиків українська мова на Маріюпільщині була заборонена.

Населення Маріюполя українське. Часом попадаються одиниці, які брали активну участь в українській армії або навіть в урядах в рр. 1917 — 1920. Але на жаль, таких тут мало. Зате на селі взагалі не чути московської мови. Німецькі перекладачі, які української мови не знають і послуговуються московською — не можуть порозумітися з місцевим населенням.

В Маріюполі найшлося кілька свідомих і енергійних українців, що хотіли зразу зі зміною влади заснувати український часопис. Але на московський лад зорієнтований посадник, разом з міською управою ніяк не хотіли до цього допустити. Треба було аж інтервенції своїх „чужинців" щоб такий ненормальний стан дещо направити. Від 1-го листопада ц. р. після довгого часу большевицької заборони, в Маріюполі появилося перше число „Маріюпільської газети" в українській мові. Зі зміною влади на Маріюпільщині міняється і картина життя населення. Люди, що були позбавлені всякого маєтку і власности та ініціятиви, тепер починають творити свої варстати праці. В місті вже працюють перші приватники-ремісники — боднар і швець.

Врожай на Лівобережжі був гарний, видатний. Його вчас зібрали і без перешкод вимолотили. Але саме це стало нещастям для місцевого населення. Вимолочене зерно большевики звезли до шпіхлірів і коли його не вивезли на північ до Московщини, то просто спалили на місці. Через те тепер відчувається недостаток в харчах. Озимина в порівнанні з Правобережжем, слабша і мало її засіяли, бо підчас осінніх полевих праць тут відбувалися військові дії.

Більшість населення, зокрема молодше покоління, мало пригадує собі, або й цілком вже не памятає іншого життя, як під большевиками. Коли про це запитати молодь, то можна почути таке: „Мати оповідають, що колись жилося краще: було що їсти, що пити і в що зодягнутися. А як бувало, кажуть, батько вертався з міста чи з торговиці, то все приносив гостинці". Ото ж старий, добрий український звичай — памятати за своїх близьких і обдаровувати їх, залишився в Україні тільки, як спогад. Настрій населення бадьорий. Люди вірити не хочуть, що комуні прийшов кінець. Особливо сильне враження викликав наказ Фірера про звільнення полонених українців. Всі глядять з надією і вірою в майбутнє!

Д. К.

Ідолопоклінний культ

„Аллах — Бог, а Магомет його Пророк" — таке є „вірую" в магометан. У большевиків першенство Аллаха над Магометом віддають Ленінові над Сталіном тільки тому, що Ленін уже не живе. Зрештою найвищою святістю у Совітів є Сталін, а культ Сталіна перейшов граници, в яких колинебудь в історії світу і в якімнебудь краю містився культ якоїнебудь живої постаті. Вже нема мови про безчисленні ґіпсові фіґури, памятники, погруддя, мільйони плакатів із світлиною, про портрети в кожному домі, в кожній шкільній клясі, в кожній сільській хаті. Сталін мусить бути всюди видний, бо хоча його образ не дуже хоронить власника дому або льокатора від кіґтів ГПУ, то одначе не мати в себе портрету Сталіна означувало би свідоме самогубство разом із цілою своєю родиною. Культом Сталіна заступали всі релігії в Совітському Союзі. Вершком культу Леніна-Сталіна в Росії мав бути памятник-святиня в Москві. Вежа цього памятника мала перевищувати найвищу будівлю в світі, відомий „билдинґ" у Ню-Йорку", а статуя Леніна мала бути більша від статуї „Свободи" в нюйорській пристані. Цей проєкт — як багато інших большевицьких проєктів — залишився у сфері проєктів. За те з величезним накладом коштів, праці і енергії переводили проєкт будівлі справжньої святині в честь Сталіна. Цей дійсно клясичний витвір атмосвери совітського режіму існує по сьогоднішній день у малому грузинському містечку, там, де Сталін прийшов на світ. Це є містечко Ґорі, на кавказькій високорівні, кілька годин їзди від Тифлісу.

Тій умовині, що Сталін походить із містечка Ґорі, воно завдячує свою нову школу, міст над гірським потоком, готель, шпиталь і касу ощадности. Що правда, сам Сталін не дбав за те, але постарався про те колишній голова комуністичної партії Грузії, грузинський жид — Берія, що кривавим терором супроти грузинських патріотів і підлещуванням супроти Сталіна промостив собі дорогу аж до становища шефа ГПУ в Москві. Шлях через містечко Ґорі дістав асфальтову поверхню. Він веде зі залізничого двірця до музею Сталіна. В шкільному будинку вмурована біла мармурова таблиця: „На тому місці стояла колись школа, до котрої ходив великий Сталін". У містечку виходить часопис „Сталінелі". Цілий залізничий шлях називається „Сталінір". Одначе осередком особливостей цього містечка і ціллю безнастанних прощ, влаштовуваних школами і інституціями цілого краю, як до свого роду большевицької Мекки, став будинок, у якому колись уродився і дитиною мешкав Сталін. Був це малий дімок грузинського шевця Джуґашвілі, втиснений між кількадесять інших подібних малих домиків. Совітська влада виселила всіх мешканців сусідніх домів і зрівняла з землею цілий бльок. На середині площі залишився тільки похилений до землі дімок бувшого шевця з вузенькою верандою від фронту. Одначе той дімок щез серед спеціяльних нових будівель. Совітських прочан зпочатку впроваджують до „Музею Сталіна", в якім зібрані всі памятки, що торкаються дитинства, молодости і першої революційної діяльности Осипа Джуґашвілі-Сталіна. Написи над експонатами в двох мовах, у російській і грузинській, таксамо провідник пояснює відвідувачам у тих двох мовах. Мандрівка по музею кінчиться в гарному парку. Прочани їдуть по висипаній срібним піском стежечці до правдивої святині. На чорних мармурових стовпах ошклена копула, через яку паде до нутра денне світло. По мармурових східцях входиться до нутра, а там по середині видно ті святощі — старий, похилений, на-пів із дерева, на-пів із цегли дімок шевця Джуґашвілі. На фронті знову видно білу мармурову таблицю з написом „Великий Сталін", а потім виписані головні дати, що торкаються тих совітських святощів. Свідомим большевикам показують єдину кімнату, в якій колись були мешкання і варстати праці для родини, що складалася з трьох осіб. Мати Сталіна, яка перед трьома роками померла в Тифлісі, мусіла в 1922 р. на доручення большевицької влади покинути своє рідне містечко, тому що викликувала зґіршення в большевиків своєю контрреволюційною поведінкою. Ось вона то що-неділі ходила до місцевої церкви і молилася за прощення гріхів її неґідному синові, який розбивав каси і стріляв людей у молодих роках, а на старість висилає людей в смерть. Одначе коли большевицька влада вибудувала цю сталінівську святиню, спровадили стареньку до міста і намовили її, щоби помогла влаштувати стару хатину так, як вона виглядала колись. Кажуть, що навіть повідбирали рівне старе знаряддя і дрібниці від старих сусідів, щоби ніщо зі „святих памяток" не пропало. Над відкритими дверми до хати напис: „Тут народився і жив разом із своїми батьками Віссаріоном і Катериною Джуґашвілі, дорогий вожд і учитель народів совітського Союзу і цілого міжнародного пролетаріяту — Великий Сталін, у рр. 1879-1893".

На щастя, кінчиться панування „любого вожда і учителя народів" Сталіна, а з ним кінчиться ідолопоклінний культ кривагого сатрапа.

НОВИНКИ

КАЛЕНДАР

ЛИСТОПАД.
28. Пятниця — Мч. Гурія
29. Субота — Матея ап.

— УПРАВА „УКРАЇНСЬКОЇ СВІТЛИЦІ" в Кракові подає до відома, що вечір у суботу, дня 29. листопада ц. р., присвячений памяті бл. п. Президента д-ра Костя Левицького. Реферат про Покійного, як політика й діяча, виголосить д-р Павло Лисяк. Початок в год. 19-ій. Адреса домівки: Краків, вул. Зелена 26, м. 9.

— ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ ЗАМОВЛЯЮЧИХ У НАС КНИЖКИ, що покищо ДО ГАЛИЧИНИ не можемо книжок висилати, бо пачок до Галичини пошта ще не приймає. Усі такі замовлення просимо спрямовувати на адресу: „КНИГОТОРГ", ЛЬВІВ, вул. Чарнецького ч. 12.

„Українське Видавництво".

— ПОВІДОМЛЯЄМО ВСІХ П. Т. УЧИТЕЛІВ, що ні денників ні програм навчання на складі не маємо і тому просимо їх у нас не замовляти.

„Українське Видавництво".

— ШКІЛЬНІ ДЕННИКИ є на складі в Українському Центральному Комітеті, Краків, Зелена 26 — і туди слід спрямовувати замовлення. Ціна 10 зол. Висилається тільки за попереднім надісланням грошей, або за післяплатою. — Фінансовий Відділ УЦК.

— В СУБОТУ, 29. листопада ц. р. виголосить о крил. д-р Павло Хрущ у домівці УОТ в Кракові, Адольф Гітлерпляц 12, III пов., відчит на тему: „З історії української церкви в Кракові". Початок в год. 18-ій. Прохаємо явитися точно. — Виділ УОТ.

— ШОФЕР-МЕХАНІК, українець, негайно потрібний. Умовини дуже корисні. Зголошення слати: Український Центральний Комітет, Краків, Зелена 26/7. — Відділ Праці і Суспільної Опіки.

— У ВАРШАВІ пошукують постійного акомпаніятора-українця. Платня згідно з договором. — Зголошення слати до УДК в Варшаві, вул. Коперника ч. 13, на руки п. В. Божика.

РОЗПИСАННЯ КОНКУРСУ

1. СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ФАХОВИХ УЧИТЕЛЬСЬКИХ СИЛ пошукують до навчання в українських і польських сільсько-господарських званевих і фахових школах для хлопців. Чоловічі фахові сили, що можуть виказати відповідні студії (фахова середня школа, рільничий ліцей, рільнича висока школа) і практичне сільсько-господарське образування, як і такі кандидати, що мають задовільне загальне образування (учителі всенародніх шкіл) і сільсько-господарську фахову практику, можуть негайно внести прохання до Головного Відділу Знання і Навчання в Уряді Генерал-Губернаторства, Кракав (Краків) 20, Авсенрінг 40.

2. КУРСИ ДЛЯ ФАХОВИХ УЧИТЕЛІВ У СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ШКОЛАХ.

Для дообразування фахових учителів у сільсько-господарських школах задумує Головний Відділ Знання і Навчання в Уряді Генерал-Губернаторства перевести оці курси для чоловічих кандидатів (українців і поляків):

а) Пятимісячний педагогічний курс для абсольвентів давних рільничих середніх шкіл (тепер хліборобських шкіл — Ляндбавшулєн), як і тогочасних сільсько-господарських високих шкіл. Кандидати мають виказати бодай дворічну сільсько-господарську практику.

б) Шеститижневий фаховий курс для учителів всенародніх шкіл, що мають відповідну фахову практику (найменше дворічну) і які хотять виобразуватись на фахових учителів.

Прохання з життєписом, написаним у німецькій мові, треба слати до Головного Видділу Знання і Навчання в Уряді Генерал-Губернаторства, Кракав (Краків) 20, Авсенрінг 40. 2920 1-2

Завзяті бої в Мармаріці

ОКРУЖЕНІ АНГЛІЙСЬКІ ВІДДІЛИ ЗНИЩЕНО БІЛЯ СІДІ РЕЗҐ. ДОСІ 5.000 ПОЛОНЕНИХ, СЕРЕД ЦЬОГО ДВА ГЕНЕРАЛИ — ВСІ АТАКИ АНГЛІЙЦІВ НА ФРОНТІ СОЛЮМУ НЕВДАЛИСЯ.

РИМ. — Головне Командування Італійської Армії подало 26 XI:

У великому та рухливому бою, що триває у Мармаріці безупину вже більше як тиждень, відважні боеві сили оси є в гострих та успішних боях. На ценральному відтинку розгромлено окружені в кітлі на південь від Сіді Резґ ворожі відділи. Серед нарахованих досі понад 5.000 полонених є крім команданта одної панцирної бригади генерала Сперлюнґа ще й командант першої південно-африканської дивізії Арнстронґ, як також два американські військові обсерватори, та різні англійські й американські журналісти. На фронті Солюму розбилися усі завзяті наступи, що їх вели три дивізії на становища дивізії Савоя, об завзятий спротив наших військ. Напастники потерпіли чергові важкі втрати, їм невдалося добитися будьде успіху. Розбито понад 20 повзів і багато інших ушкоджено. Протилетунська оборона зістрілила один ворожий літак. Відтяжна акція, яку ми розпочали, проходить з наявнами вислідами.

В ночі під 25. XI. відбито ворожі відділи, що наблизилися до Бардії, з великими для них втратами. Біля Тобруку жвава обабічна діяльність артилерії. Артилерія дивізії Тренто зістрілила два англійські літаки. Німецько-італійське летунство діяло безупину весь день. Бомбардовано та обстріляно успішно летунською зброею, скупчення самоходів, транспорти резерви та ворожі літаки на летовище. Один наш бомбовик зістрілив один англійський ловецький літак.

Німецьке летунство зістрілило у днях 23 і 24 ц. м. разом 26 ворожих літаків, враховуючи ті, що їх проголосило вчорашне звідомлення.

На просторах пустинь обсадили переважаючі ворожі сили по завзятім спротиві нашої залоги оазу Джальо. Ворог мав при цьому важкі втрати в людях і матеріялі. Цю ворожу змоторизовану колону бомбардували постійно та обстрілювали летунською зброєю наші літаки. Поцілено і підпалено чергових 15 самоходів, і яких 50 ушкоджено. З „Бленгейми" напали одного з наших літаків підчас його збройного лету над оазою, і одну машину наш літак зістрілив.

Ворожі літаки скинули бомби на Бенґазі. Було двох вбитих і заподіяно незначні шкоди. В Аджадабії перевели два англійські літаки напад спадним летом. Один з них звалився в полумії на землю, поцілений зенітною артилерією.

Один з наших підводних човнів не вернувся до своєї бази.

У східній Африці обабічна діяльність артилерії біля баз Чельґа, Усляґ і Черчер, як теж сутички висунених відділів, у яких ворог мав поважні втрати. Батерії відбили спробу проломатись, що її почали англійські війська панцирними частинами. 10 повзів розбили, а чимало інших поцілив наш успішний гарматній вогонь.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Високоповажаний Пане Редакторе!

Внаслідок Ваших оголошень про відкриття нами скриньки розшуків для родин полонених українців із червоної армії, Редакція „Нової Доби" отримує щодня з самої Галичини і Ген. Губернаторства **тисячі листів** із запитами, розшуками, проханнями і побажаннями. Тією дорогою інформуємо всіх зацікавлених, що надіслані оголошення містяться в нашому часописі **безплатно,** за чергою, з нумерацією. Тому, що надсилання відповідей на кожний окремий запит в міру їх напливання із таборів до Редакції, вимагало би покликання окремого великого технічного персоналу, а це неможливе до здійснення, повідомляємо, що **всі відповіді і вістки від полонених будемо оголошувати окремими списками в українській пресі. В „Краківських Вістях" появлятимуться такі списки для родин полонених у Галичині, Генерал-Губернаторстві, Великонімеччині з Протекторатом і на Словаччині.** Всі інші в відповідній українській пресі на Україні. Українську галицьку пресу просимо їх передруковувати з „Краківських Вістей". Одночасно повідомляємо всіх зацікавлених, що різнородних і скомплікованих їхніх прохань, як приміром: посилати їм „Нову Добу", дати їм інформації про чисельний стан полонених, переслати їм пошту та посилки — виконати не можемо. „Нова Доба" призначена для полонених, які й так мусять нею ділитися гуртками, а всі справи, звязані з життям наших полонених, полагоджує компетентна влада з покликаними до того українськими чинниками. Всі річеві завваги і звіти наших установ та комітетів на цю тему передаємо у відповідні руки. Багато осіб вислало на кошти оголошень гроші; гроші ці повертаємо, пропонуючи жертводавцям скласти їх на фонд полонених при УЦК в Кракові.

З привітом
За Редакцію „Нової Доби":
Геннадій Которович.

Берлін, кінець листопада 1941.

КОРОТКІ ВІСТКИ

* **Шеф** болгарського генерального штабу, генерал Люкаш, відїхав у вівторок вечером до Букарешту, звідки на запросини німецького Головного Командування Збройних Сил відїде в інспекційну подорож на східній фронт. З генералом Люкашом їде група 30 вищих болгарських старшин. Перед відїздом король Борис прийняв генерала Люкаша на послуханні.

* **Румунський** губернатор Трансністрії проф. Алексіяну завів обовязкову службу праці для всіх мешканців Одеси у віці 16—60 літ. Тільки хто працює, може рахувати на підтримку влади при позасоблюванню найконечнішими продуктами. Виконування праці оплачуватимуть грішми та натураліями. Для зорганізування праці та спроваджения продуктів створено в Одесі урядову станицю, а губернатор дав управі міста фінансову допомогу, щоб вона могла почати праці. Окремо мають заопікуватися на виразне домагання маршала Антонеску місцевими професорами університету, яких — наскільки вони не заявляють явно симпатії до большевизму — мають притягнути до духової відбудови.

* **Рузвелт** знайшов для відомого воєнного наганяча Бюлита місце. Він назначив його своїм особливим заступником на Близькому Сході. Бюлит має обсервувати тамошній розвиток і про нього звітувати Рузвелтові. Це іменування характеризує влучно вислів одного щирого північно-американського сенатора про напад на Сурінам: воно виглядає так, наче б Злучені Держави Америки старалися обсадити цілу землю.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

НАД МОГИЛОЮ ЗРАЗКОВОГО ГРОМАДЯНИНА

10. XI. 1941 р. відпровадили громадяни Горішньої Посади на місце вічного спочинку свого солтиса і мужа довіря Делегатури в Романові бл. п. Максима Рудавського, що трагічно згинув від рани, завданої йому потайки вбивником.

Покійний Максим Рудавський був незвичайно здібною людиною, що інтелігенцією і знанням переростала своїх односельчан. Тому він став провідником свойого села і дооколичних гір. Покійний виявляв велику охоту вчитися і тому ночами доповняв своє знання з географії, історії, української і німецької мов, яких не дала йому місцева *польська школа*. Як гарячий український патріот, що вмів постояти за справу народу перед сусідами і владою, радо опікувався кооперативою і місцевою новозорганізованою ' українською школою, для якої його заходами куплено гарну бібліотеку. Все ввічливий, усміхнений, приятельський і тактовний — добре впливав на всіх. Ніщо без нього не відбулося в селі, ні в місті Романові, всюди й у всьому брав живу участь, усюди помагав та висловлював свою індивідуальну думку. Своїм здоровим розумом часто розвязував складні правничі питання і залагоджував непорозуміння між селянами. Орієнтувався прекрасно в будові і призначенні Романова-живця. Ніхто так добре, як він, не знав хемічного складу джерел, історії розвою живця і генеалогії його власників. Своєю поставою і симпатичним виглядом неначе був символом здоровля, сили й енергії. Здавалось, що він вічно житиме. Та не судилося. Того глибоко релігійного, під кожним оглядом корисного громадянина, ще в силі віку, бо в 41-му році життя, вбила жорстока рука, забираючи сина старенькими родичам, чоловіка жінці і батька 5 дрібним діточкам. Доля дітей, яких задумував учити в середніх школах і виховати на добрих українських громадян, найбільше тривожила його на смертній постелі. Похорон відбувся під проводом о. декана Володимира Вахнянина з Дошна й о. Бориса з Вороблика. В похороні взяли участь репрезентанти влади й міста Романова, місцева інтелігенція і багато односельчан. Над могилою промовляли посадник Романова д-р Лазор і громадянин Дмитро Синютка. — В. П. П.!

УСТРІЧЧИНА ТА ЇЇ КУРЕНІ МОЛОДІ.

Таке захоплення національно-освітньою та тіловиховною працею, яке видно в Районовій Делегатурі Устрики Долішні, рідко зустрічається До районової Делегатури УДК зі Сянока в Устриках Долішніх належать терени звільнені з-під совітської влади, які тепер увійшли до краківського дистрикту. Тутешнє населення, звільнене від терористичного большевицького панування, свідоме своїх національних обовязків, обхопило всі ділянки суспільно-громадянського життя, так що воно розвивається успішно. Головно великих осягів у праці досягнула молодь, зорганізована в Куренях Молоді. Великі заслуги в їх організуванні поклав п. О. Крижанівський, який сам особисто в кожному селі свойого району заснував і перевірив діяльність 37-х К. М. та надав кожному назву заслуженого українця, якщо Курінь до одного місяця вивязався зі свойого визначеного йому завдання. Тих Куренів є багато й вони проявляють дуже велику активність.

Щоб облекшити працю серед Куренів Молоді, поділено терен Устріччини на 7 підрайонів, а саме: Устрики Долішні, Бандрів, Лютовиська, Лодина, Поляна, Чорна, Телешниця-Ошварова, а до кожного підрайону приділено по 5—6 Куренів Молоді.

Після переведення того адміністраційного поділу, 10. вересня ц. р. в Устриках Дол. відбувся одноденний курс впоряду для провідників К. М., чотових і ройових. Завдяки жертвенній праці О. Крижанівського і прихильному відношенню українського громадянства, Курені Молоді улаштували від кінця місяця серпня до перших днів листопада багато імпрез, які пройшли з великим успіхом і підбадьорювали молодь до дальшої завзятої праці.

І так 7. IX. ц. р. в селі Ялове відбулося „Свято зброї", в якому зорганізовану участь узяли Курені з Устрик Долішніх, Гошова, Соколової Волі, Бандрова, Гошівчика і Устіянови. Подібні „Свята зброї", але підрайонового характеру, відбулися 21. IX. ц. р. в Бандрові, Лютовиськах і Лодині. Свята були дбайливо підготовані, а кожна точка великих програм була майже до подробиць виконана. На вирізнення заслуговує свято, зорганізоване в Бандрові з програмою, що складалася з 25 точок. Найбільше враження й захоплення на цьому святі зробила молитва „Боже Великий" при співі й вільноручних вправах дівчат. На кожному з тих свят було около 500 зорганізованих членів Куренів Молоді.

25. X. ц. р. відбулося районове свято в Устриках Долішніх із нагоди визволення золотоверхого Києва. Для організації цього свята не жаліли труду й праці О. Крижанівський, В. Мудрий, д-р Менцівський та М. Менцінська, П. Крижанівська, Яблонська, Чуквінська і інші. У святі брало участь около 2000 людей, у тому 4 сотні української міліції. В програму свята входили промови, привітання, деклямації, хорові продукції та інсценізації. В святі брали участь Курені Молоді з сіл віддалених від Устрик понад 40 км., як К. М. з Дверника та Хміля.

Імпозантно випало свято посвячення могили в Устіяновій. Тутешній К. М. ім. Богдана Хмельницького висипав могилу в память чотирьох членів ОУН, які біля Устіянової в місяці лютні 1940 р. розірвали себе гранатою, щоби не попасти живими в руки жидам і большевикам. Могилу посвятив о. Лопатинський у приявності великого числа народу, між якими переважно були члени К. М. Подібні могили задумують висипати К. М. в селі Кривка і містечку Лютовиська.

Менших імпрез внутрішньо-курінного характеру, як вистави, реферати тощо відбулося в часі від серпня до листопаду 18. Вислідн праці К. М. з Устріччини приносять честь усім, що до них причинилися. **М. Г-ка.**

СВЯТО 23-х РОКОВИН ЛИСТОПАДОВОГО ЗРИВУ В ВОЛКОВИї.

1. і 2. листопада ц. р. відбулося у Волковиї свято з приводу 23-х роковин Листопадового Зриву.

Ввечері 1. листопада відбулася в церкві у Волковиї панахида, на якій були приявні Курені Молоді з Волковиї, Рибного й Завоза, шкільна дітвора з Волковиї й Рибного та старше громадянство з тих же сіл.

Церква була виповнена мов на Великдень. Настрій був дуже святочний. Коротку, але змістовну промову виголосив місцевий парох о. Іван Гамерський.

2. листопада відбулася в місцевій церкві Сл. Божа, на яку прибули Курені Молоді, шкільна дітвора й старше громадянство Волковиї, Завоза й Рибного.

Учитель П. Пелешок і учителька Польняк перевели підчас Служби Божої збірку на допомогу студентству, яка принесла 53.88 зол. По Службі Божій відбулася на площі біля церкви святочна академія, в програму якої ввійшли: промова учителя П. Пелешка, деклямації й співи Куренів Молоді з Завоза, Рибного й Волковиї та деклямації шкільної молоді з Волковиї й Рибного. Свято закінчено національним гимном. **М. К.**

З боїв на Сході

БЕРЛІН. — Безнастанні атаки сильних груп боєвих і ловецьких літаків знову зверталися вчора проти совітських становищ на всіх відтинках фронту. Бомбові поціли знищили 10 совітських панцирних возів і відломками дуже багато ушкодили. Крім цього німецьке летунство зробило тільки в боєвому просторі довкола Ростова 4 цілі совітські батерії нездібними до бою. У численних налетах на шляхи постачання большевиків знищили німецькі літаки частинно у смілих спадних летах понад 200 возів і щонайменше важко ушкодили дальших 100. На шляхах, з запілля в напрямі Москви розбито понад 100 авт і ушкоджено ще більшу їх кількість. Бомбові поціли попереривали рейки на 7 найважніших залізничих лініях довкола Москви. Більша кількість поїздів вискочила з рейок внаслідок бомбових поцілів, вони знищені. Яких 20 поїздів важко ушкоджених.

На північному відтинку бомбардували боєві літаки як і попередними днями, важні воєнні обєкти в Петербурзі.

— ЗАЛИВ Португалії емігрантами з усіх европейських країв приневолив португальський уряд якнайточніше перевірити дозволи побуту чужинців у Португалії. Тому тими днями поліція для чужинців перевела пошукування за небажаними чужинцями.

— НА ПІДСТАВІ ВІСТОК, що надійшли до Португалії, виявляється, що групу Азорських островів навістив торнадо. Хуртовина тривала пять годин і спричинила в деяких околицях важкі шкоди. Численні, положені над берегом моря доми хвилі змили з лиця землі.

Дрібні оголошення

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Ціла сторінка 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол.
МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметер ширини 1 шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче.
ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотиків за слово, найменше 3 зол. Для шукаючих праці 15 сот. за слово. Матримоніяльні по 60 сот. за слово.
КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.": Передплату треба висилати згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо висилати. При зміні адреси треба все подавати попередну адресу.

ВИСИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату з Генерального Губернаторства треба посилати переказами або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 3.812. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.
З Протекторату: чеками „Українського Видавництва" Postsparkasse Prag 78.513. — Із Словаччини чеками Tatra banka, filialka v Bratislave, Bratislava, № 5015 на р-к Ukrainske Nakladatelstvo v Krakove. — Курс 1 нім. марки 2 зол., 1 чеської кор. 0.20 зол., 1 словацької кор. 0.20 зол.
При висилці грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чітку і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво", Краків, вул. Райхсштрассе 34, II. Тел. .
З друкарні „Нова Друкарня Денникова" під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.
Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag" G. m. b. H. Krakau, Reichsstrasse 34. Fernspr. 230 39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei", Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 102-7